

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«_____» _____ 2023 р



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ СТИЛЬОУТВОРЕННЯ В ДИЗАЙНІ

для студентів

спеціальності 022 «Дизайн»

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 022.00.01 «Графічний дизайн»



Київ – 2023

Розробник:

Олег КАРДАШ, професор кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Олег КАРДАШ, професор кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 5 від «24» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри дизайну


(підпис)

Юлія РОМАНЕНКОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.01.01 «Графічний дизайн»
«___» ___ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 022.01.01 «Графічний дизайн» Олег


(підпис)

КАРДАШ

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2023 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК


(підпис)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № __

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістовних модулів	2	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі	60	60
Аудиторні	28	28
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль		
Самостійна робота	28	28
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів спеціальності 022 «Дизайн» з процесом становлення світового дизайну як практики проектної діяльності, спрямованої на створення матеріального, інформаційного і рекламного середовища; оволодіння ними базовими знаннями про етапи формування графічного дизайну і друкованої графіки, розуміння

характерних рис стильоутворення, притаманних різним періодам цивілізаційного розвитку; висвітлення тенденцій сучасного українського дизайну в контексті світового досвіду.

Предметом вивчення курсу є історичний розвиток графічного дизайну і формування засадних принципів його образотворення на різних етапах становлення. Курс спрямований на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок в сфері історичного розвитку дизайну, які можна успішно реалізувати у подальшій професійній діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- засвоєння ключових етапів історії дизайну;
- розуміння головних принципів і зображальних елементів у дизайні, притаманних певному історичному часу;
- ознайомлення з головними школами, напрямками і явищами графічного дизайну в їх історичній ретроспективі;
- оволодіння практичними вміннями і навичками в сфері графічного дизайну, зокрема виокремлення елементів стилів і вміння утворювати стилізації.

В процесі опанування навчальної дисципліни передбачено формування наступних фахових і загальних **компетентностей**:

теоретичної:

- оволодіння практичними вміннями і навичками у визначенні історичної належності витворів дизайну до певних етапів;
- здатність самостійно орієнтуватися у різних історичних етапах розвитку дизайну, розуміти головні художні і стильові принципи, виділяти головні ознаки;
- спроможність проводити пошукову роботу з джерелами і спиратися на історичні факти і матеріали;

- здатність до самостійного аналізу та оцінки якості витворів графічного дизайну;
- розуміння базових принципів графічного дизайну – ідеї, теми, формальних прийомів та ін.;
- формування базових уявлень про роботу графічного дизайнера у створенні дизайн-проектів,
- володіння фаховою термінологією.

художньо-практичної:

- знайомство з практичними аспектами дизайну у створенні дизайн-макетів;
- вміння знаходити креативну ідею творчого проекту в різних стилях дизайну;
- здатність самостійно створювати дизайн-макети у різних стилях і відповідних їм формах;
- здібність виділяти головні і другорядні елементи у процесі формування стилів і стилізацій; *художньо-творчої:*

- розширення знань про особливості розвитку дизайну на різних історичних етапах, розуміння головних ознак різних стилів;
- вміння орієнтуватися у широкому колі стилів графічного дизайну, знати авторів найвідоміших витворів дизайну, а також явища, тенденції і школи; вміти обирати для себе найкращі дизайн-рішення;
- розуміння базових стилеутворюючих і похідних елементів у побудові композицій дизайн-макетів, виконаних в стилі певних графічних стилів;
- вміння структурно мислити, вибудовувати логіку побудови дизайн-макету в певному історичному стилі, вміти стилізувати і досягати практичного результату;
- розуміння взаємозв'язку між етапами розвитку дизайну та відмінностями зображальних засобів, застосування цих знань до створення власних проектів.

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 7	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК 9	Здатність зберігати та примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, 7 використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 1	Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності
	СК 10	Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

	СК11	Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності
--	------	--

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання:

- сучасні тенденції розвитку графічного дизайну;
 - місце графічного дизайну у сучасному світі; його особливості та зв'язок з іншими професіями;
 - специфіку та особливості історичних етапів графічного дизайну, його відмінності від інших видів творчої діяльності;
 - основні стилі графічного дизайну, головні етапи і напрямки, їхні елементи та структури;
 - творчість головних представників стилів і напрямків у різних школах графічного дизайну останньої третини ХІХ – початку ХХІ ст.;
 - характеристику провідних світових дизайнерських шкіл і творчість провідних майстрів;
 - відповідальність графічного дизайнера при створенні дизайн-макетів;
- Практичні навички й вміння:***

- розбиратися у структурних елементах окремих стилів і напрямків дизайну;
- відшукати спеціальну літературу, присвячену стилям і напрямкам дизайну;
- створювати та послідовно виконувати творчі проекти;

- використовувати знання з історії дизайну при розробці власних проектів та навчальних завдань;
- логічно репрезентувати засвоєний матеріал з історії дизайну, розбиратися в термінології, вміти пояснювати характеристики елементів дизайнерської ідеї;
- дотримуватись принципу системності і послідовності у викладі інформації з історії дизайну.
- формувати необхідний обсяг фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного графічного завдання.

Програмні результати навчання:

PH2: Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення;

PH3: Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методiku дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень;

PH4: Визначати мету, завдання та етапи проектування;

PH8: Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію;

PH13: Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;

PH14: Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні, практики;

PH 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках;

PH 18. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну;

PH 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між				
			Аудиторна:				Самостійна
			Лекцій	Семінари	Практичні	МКР	
Змістовний модуль I. Графічний дизайн доби модернізму, кінця XIX - першої половини XX ст.							
1	Тема 1. Вступ. Дизайн в добу промислової революції. Уільям Моррріс і «Рух мистецтв і ремесел». Прерафаелітизм і декоративні мистецтва.	8	2	2			4
2	Тема 2. Дизайн і тиражна графіка Вікторіанської доби. Символізм та принципи його принципи образотворення.	8	2	2			4
3	Тема 3. Дизайн в добу науково-технічного прогресу кінця XIX ст. Відкриття і винаходи ар-нуво і стилю «модерн».	8	2	2			4
4	Тема 4. Графічний дизайн в добу ар-деко.	16	4	4			8
5	Тема 5. Художній авангард в Європі початку XX ст. Група «Де Стель», «неопластицизм», «елементаризм», «супрематизм».	8	2	2			4
6	Тема 6. Функціоналізм в Європі. Німецький Веркбунд. Архітектурно-художня школа БАУХАУЗ (1919-1933 рр.).	8	2	2			4
7	Модульний контроль	4				4	
8	Разом	60	14	14		4	28
Змістовий модуль II. Моделювання журнального видання							
9	Тема 7. Американська рекламна графіка 1930-1950 рр.	8	2	2			4
10	Тема 8. Поп-арт і нова естетика в графічному дизайні 1960-1970-х.	8	2	2			4
11	Тема 9. Швейцарська школа графіки 1970-х.	8	2	2			4
12	Тема 10. Національні моделі дизайну після другої світової війни.	8	2	2			4
13	Тема 11. Дизайн постіндустріального суспільства. Сучасні тенденції світового та вітчизняного дизайну.	8	2	2			4
14	Тема 12. Розвиток національних шкіл дизайну в середині і другій половині XX ст.	8	2	2			4
15	Тема 13. Реклама і графічний дизайн в епоху сучасних інформаційних технологій.	8	2	2			4

16	Модульний контроль	4				4	
11	Разом	60	14	14		4	28
12	<i>Усього</i>	120	28	28		8	56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ДОБИ МОДЕРНІЗМУ КІНЦЯ ХІХ - ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

ТЕМА 1. Вступ. Дизайн в добу промислової революції. Уільям Морріс і «Рух мистецтв і ремесел». Прерафаелітизм і декоративні мистецтва (4 год.).

Лекція (2 год). Промислова революція в Європі. Індустріалізація виробництва в Британії к. XVIII - поч. XIX ст. Масове виробництво і мануфактури. Інженерна і винахідлива діяльність в процесах кольорового друку і тиражування. Перші міжнародні промислові виставки XIX ст. і їх роль у становленні дизайну. Перша Всесвітня промислова виставка 1851 р. у Лондоні. Кришталевий палац Дж. Пакстона та його вплив на розвиток дизайну.

Криза естетичної якості виробів масового виробництва і друку. Проблеми формоутворення. Перші теорії дизайну. «Практична естетика» Г. Земпера, ідеї Дж. Раскіна. Естетична концепція У. Морріса. У. Моріс і його антиіндустріальні постулати. «Мистецтва і ремесла» – рух за повернення до ідеалів ручної праці. Дизайн шпалер У. Морріса. Створення гарнітур Чосер, Екмана і виникнення поняття: дизайн. Кроки художників і граверів до розуміння графіки як професії. Народження фотографії та її вплив на розвиток дизайну. Друкована тиражна графіка: афіші, листівки, брошури.

Семінарське заняття (4 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему дизайну доби промислової революції у Великобританії.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі Уільяма Морріса.

Основні поняття теми: розвиток промислових технологій, конфлікт між машинним виробництвом і естетичними поглядами суспільства, причини появи дизайну, естетичні погляди Уільяма Морріса, дизайнерська діяльність Уільяма Морріса.

ТЕМА 2. Дизайн і тиражна графіка Вікторіанської доби. Символізм та принципи його принципи образотворення (4 год.).

Лекція (2 год.). Стиль Вікторіанської епохи. Художній кіч. «Чарівний» живопис і графіка в Англії. Феномен вікторіанської листівки. Створення спеціальних комітетів заохочення зв'язку мистецтва, повсякденного життя і техніки. Заснування комітету Еверта в Англії (1836). Перетворення Англійського суспільства мистецтв в Товариство заохочення мистецтв, мануфактури і комерції. Поява публікацій і книг, присвячених темі впливу культури на розвиток техніки. Вихід першого спеціального журналу з естетичних проблем предметного світу і його проектування «Journal of Design and Manufactures» (1849). Початок вживання поняття «industrial art» по відношенню до проектування споруд, побутових речей і одягу. Проблема нових технічних рішень і принципів формоутворення в дизайні.

Наступ машинної і фотомеханічної техніки, криза в естетиці споживання. Протест проти естетичної еkleктики реклами і луддити. Вплив технічних нововведень на графічне оформлення книги і друкованих видань. «Вікторіанський стиль» і винахід Томасом Бьюїком торцевої гравюри. Шрифт як самодостатній елемент друку, прийом структурування сторінки. Проникнення періодики в політичне життя, сатиричний журнал і народження коміксів. Колір в журналі.

Ідея гармонізації індустріального суспільства. Епоха символізму. Обрі Бердлі як геній епохи символізму, його новаторство, відкриття в галузі художньої графіки та її вплив на розвиток дизайну.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему тиражної графіки Вікторіанської доби.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі Обрі Бердслі.

Основні поняття теми: вікторіанський стиль, художній кіч, друкована тиражна графіка вікторіанської доби, Обрі Бердслі, символізм в художній і тиражній графіці.

ТЕМА 3. Дизайн в добу науково-технічного прогресу кінця ХІХ ст.

Відкриття і винаходи ар-нуво і стилю «модерн» (4 год.).

Лекція (2 год.). Постановка проблеми зв'язку мистецтва з життям в умовах науково-технічного прогресу. Розвиток індустріального дизайну, освоєння та розробка нових матеріалів, технологій, конструкцій, зображальних елементів. Пошук нового образотворення в Європі, виникнення стилю «модерн». Загальна характеристика стилю «модерн» та його витоки. Формоутворення і стильові різновиди – інтернаціональний, флореальний, абстрактно-геометричний, конструктивний. Афіші і тиражна графіка стилю «модерн». Альфонс Муха та його творчість у сфері тиражної графіки. Тулуз Лотрек та його театральні афіші як символи стилю і графічному дизайні.

Зміни в технології виробництва друкованої продукції. Розвиток фотографії та потреби суспільства в інформації. Поява наукових і політичних журналів. Новий погляд на періодику, радикальність графічної стилістики.

Семінарське заняття (2 год.)

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему книжкової ілюстрації, тиражної графіки і афіш стилю «модерн»

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі Альфонса Мухи і Тулуз Лотрека .

Основні поняття теми: стиль «модерн», витоки модерну, концепція формування середовища, графічний дизайн стилю «модерн». Афіші стилю «модерн». Тулуз Лотрек.

ТЕМА 4. Графічний дизайн в добу ар-деко (8 год.).

Лекція (4 год.). Ар-деко як останній «розкішний стиль» в історії художніх стилів. Міжнародна виставка декоративного мистецтва і промисловості (1925) в Парижі і її наслідки. Фактори, що вплинули на формування естетики стилю. Ардеко як синтез досягнень стилів «модерн» і неокласицизму, кубізму і футуризму. Всеохоплюючий масштаб ар-деко. «Епоха втраченого покоління» і еkleктика «розкішних» стилів. Криза ідеалів стилю «модерн». Ар-деко як вираз простоти і помірності нового життя в добу машин.

Образи і пластика афіш стилю «арт-деко». Мальована ілюстрація і зміна підходу при проектуванні обкладинок журналів. Рішення рекламних завдань: впізнаваності та ідентифікації. Потреба реклами у фірмовому стилі, фірмовій ідентифікації, уніфікації графічної мови. Унікальні рекламні проекти в стилі «ардеко». Художні елементи стилю в графічному дизайні. Творчість Кассандра і Ерте: характерні риси стилю і екзотичність.

Довоєнний дизайн 1930-х років (Америка, СРСР, Німеччина). Арт-деко у Франції та Америці. Вплив ар-деко на роботу рекламних агентств Америки при розробці знаків і фірмового стилю. Обкладинки журналу «Вог». Стельові напрямки. «Стрімлайн» і «Аеростиль» в Америці.

Семінарське заняття (4 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему книжкової ілюстрації, тиражної графіки і афіш стилю «ар деко».

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі Кассандра і Ерте.

Основні поняття теми: ар-деко, аеростиль, графічний дизайн в стилі ардеко, плакатна графіка арт-деко, принципи організації композиції в стилі ардеко.

ТЕМА 5. Художній авангард в Європі початку ХХ ст. Група «Де Стель», «неопластицизм», «елементаризм» і «супрематизм» (4 год.).

Лекція (2 год.) Загальна характеристика авангарду першої чверті ХХ ст. Роль і значення динамічного початку. Кубізм як проектування реальності на засадах геометричної форми. Футуризм як проектування майбутнього в образах руху і швидкості. Симультанізм як передача поступального руху на площині.

Абстракціонізм як створення чистої форми в мистецтві. Геометричний (супрематизм, неопластицизм) і живописний (В. Кандинський) абстракціонізм.

Безпредметне мистецтво і першоелементи форми.

Голландська школа графічного дизайну. Зв'язок школи з традицією класичного мистецтва. Журнал «De Still» і група голландських архітекторів та дизайнерів. «Неопластицизм» Піта Мондріана, як один з дослідів вироблення нової пластичної мови дизайну. «Елементаризм» і Тео Ван Дусбург. Вілмос Гузар, Бат Ван дер Лек. Ідеї «типо-реклами» Сесара Домели, Пітера Зварта і Пауля Шутеми. Піт Звард і його робота для Голландської Кабельної Фабрики в Делфті.

«Супрематизм» і Казимир Малевич. Кольороформи в супрематизмі.

Універсальність супрематичної мови. Зв'язок авангарду і дизайн-діяльності.

УНОВІС і ІНХУК. Науково-художні експерименти.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему напрямків «неопластицизм», «елементаризм» і «супрематизм» та їх впливу на розвиток дизайну.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі Піта Мондріана, Тео Ван Дусбурга, Казимира Малевича і Василя Кандинського.

Основні поняття теми: кубізм, футуризм, симультанізм, абстракція, неопластицизм, елементаризм, супрематизм, УНОВІС, ІНХУК.

ТЕМА 6. Функціоналізм в Європі. Німецький Веркбунд. Архітектурно-художня школа БАУХАУЗ (1919-1933 рр.) (4 год.).

Лекція (2 год.). Період «класичного дизайну». Зародження ідей функціоналізму, перехід до геометризації форм. Ранній американський функціоналізм. Чиказька архітектурна школа. Ідеї функціоналізму в Європі. Принцип визначення краси виробів ступенем відповідності його форми і функції. Створення Німецького художньо-промислового союзу (ВЕРКБУНД). П. Беренс – перший індустріальний дизайнер.

Перші школи дизайну. БАУХАУС – художньо-промислова школа нового типу (1919 – 1933). В. Гропіус – основоположник школи. Нові педагогічні принципи. Історія створення і діяльність школи. Художня програма, пропедевтичні курси Й. Іттена. Ідеї функціональності речей і принципи геометричного формоутворення.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему функціоналізму в графічному дизайні.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі школи Баухаузу.

Основні поняття теми: функціоналізм, чикагська архітектурна школа, Веркбунд, П. Бернс, В. Гроппіус., Школа БАУХАУС, Й. Іттен.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

ШКОЛИ ДИЗАЙНУ У XX–XXI СТОЛІТТІ.

Тема 7. Американська рекламна графіка 1930-1950 рр. (4 год.).

Лекція (2 год.). Американський дизайн в період всесвітньої депресії. Визначення поняття «модернізм» в дизайні і пошуки графічної виразності в першій половині XX ст. Новий модернізм. Зародження нового модернізму в Америці. Стиль «Стрімлайн». Герберт Байєр і «Новий Баухауз». Йозеф Альберс і факультет графічного дизайну при Єльському університеті.

Ідеї авангарду і нове покоління дизайнерів. Пол Ренд. Альвін Ластіг. Фірмовий стиль – «дизайн-філософія продукту». Пошуки фірмової ідентифікації. Кращі роботи з фірмової ідентифікації, що вплинули на розвиток жанру.

Ладіслав Сутнар і графічний дизайн для корпорацій. Ульям Голден.

Бредбері Томпсон. Рід Майлз. Герб Любалін і шрифтовий дизайн.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему тенденцій в американському дизайні 1930-1950-х рр.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі американського графічного дизайну.

Основні поняття теми: «Новий модернізм», стиль «Стрімлайн», «Новий Баухауз», фірмовий стиль.

Тема 8. Поп-арт і нова естетика в графічному дизайні 1960-1970-х рр.

(4 год.).

Лекція (2 год.). Поп-арт як початок процесів «постмодернізму» і бунту проти модернізму. Поняття «постмодернізм» або «постмодерн».

«Постмодернізм», його естетичні погляди як феномен суспільного життя.

Руйнування постулату: «форма слідує за змістом». Нові форми графічної мови. Неофункціоналізм Массімо Віньелі і «постмодернізм».

Поп-культура 1970-х в США і радикальні течії дизайну. Плюралізм естетичних поглядів. Авторський почерк дизайнера. Стеффен Гайсбулер. Герберт Меттер. Мільтон Глейзер. Девід Карсон. Руді Вандерланс. Баррі груд. Сол Басс. Боб Ван Дейк. Поль Шер і «ретро-стилі». Нью-йоркська студія «Push Pin» і відродження кустарної естетики руху «Arts and Crafts».

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему поп-арту в американському дизайні 1960-1970-х рр.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі американського поп-арту.

Основні поняття теми: «постмодернізм», стиль «поп-арт», неофункціоналізм.

Тема 9. Швейцарська школа графіки 1970-х рр. (4 год.).

Лекція (2 год.). Швейцарський міжнародний стиль. Соціокультурні та інтелектуальні передумови розвитку нової типографіки. Абстрактне мистецтво і нова типографіка в Швейцарії. Становлення швейцарського міжнародного стилю як перший етап розвитку (1930-1940). Формування і розквіт швейцарського міжнародного стилю (1940-1960). Представники школи: М. Білл, Е. Келлер, А. Фрутігер, А. Хоффманн. Й. Міллер-Брокманн. Типографіка і Е Рудер: творча позиція майстра. Передумови змін. Типографіка «нової хвилі» або

«швейцарський панк» і принципи оновлення 1970-1980-х рр. Засновник «нової хвилі» в типографіці: Д. Фрідман. Е. Грейман. В. Кунц. Шрифти «нової хвилі». Вплив стилю на розвиток світового графічного дизайну.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему швейцарського міжнародного стилю.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі швейцарської школи графіки.

Основні поняття теми: «швейцарська школа графіки», «нова типографіка», «нова хвиля», «швейцарський панк».

Тема 10. Національні моделі дизайну після другої світової війни (4 год.).

Лекція (2 год.). Німеччина і Ульмська школа дизайну (1953-1968), як продовження традицій Баухауза. Функціоналізм в німецькому післявоєнному дизайні. Спадщина «Баухауза» в Ульмській школі дизайну. Генезис і розвиток теоретичних принципів нової типографіки в Німеччині. Дизайнери Г. Земпер, Ф. Рело, Г. Мутезіус. Стиль «Браун». Фірмовий стиль авіакомпанії «Люфтганза». Мультидисциплінарне дизайн-бюро «Гугелот-дизайн»: графіка, розроблення етикеток, написи і символи на предметах, колірна адаптація виробів; візуальна комунікація (створення рекламного образу продукту), фотовідділ і фотоархів зразків дизайну. Творчість Ганса Гугелота і Дітера Рамса.

Скандинавський функціоналізм: естетика, матеріали, дизайнери. Фінський дизайн та його творці Алвар Аалто, Кай Франк, Тапио Вірккала, Тімо Сарпанева, Юрьє Куккапуру.

Британський дизайн і дизайнері Дуглас Скотт, Ернст Рей, Робін і Люсьєн Дей.

Рада з технічної естетики.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему Ульмської школи дизайну і скандинавського функціоналізму.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у скандинавського функціоналізму.

Основні поняття теми: «Ульмська школа дизайну», скандинавський функціоналізм, фінський дизайн, британський дизайн.

Тема 11. Дизайн постіндустріального суспільства. Сучасні тенденції світового та вітчизняного дизайну (4 год.).

Лекція (2 год.). Ідеї постмодернізму. Заперечення функціоналізму, цитатність, рефлексії. Іронічне переосмислення прийомів минулого, ігровий початок, інтертекстуальність. Деконструктивізм. Антидизайн і ре-дизайн. Студія «Алхімія» і дизайнери Алессандро Мендіні, Гаetano Пеше, Інго Маурер, Вендел Кастрл. Група «Мемфіс» і дизайнер Етторе Соттсасс.

Дизайн Німеччини: комп'ютери і видавничі системи. Розробка дизайну для фірми «Apple Computers» і настільної видавничої системи для фірми «Макентош».

Стилі високих технологій – хай-тек і хай-тач. Піонери цифрового дизайну. Розвиток ідей поп-арту у творчості дизайнерів Хармута Еслінгера, Андреаса Хаута. Діяльність студії «Фрог-дизайн» (1970-1989). Сучасний світовий і вітчизняний дизайн. Тенденції сучасного дизайну.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему стилів хай-тек і хайтач.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі хайтек.

Основні поняття теми: «хай-тек», «хай-тач», «Мемфіс», «Фрог-дизайн».

Тема 12. Розвиток національних шкіл дизайну в середині і другій половині XX ст. (4 год.).

Лекція (2год.) Феномен італійського дизайну. Шедеври тиражної реклами Марчелло Дудовича. Італійське економічне диво. Плакати для компаній Fiat и Saipari. Студія Voggeri в Мілані і дизайнер Ксанті Шавінські. Стиль Оліветті.

Засади діяльності ІКСІД.

Польська школа плакату 1950-1970-х. Ідейні та просвітницькі основи польського плакату. Майстерня прикладної графіки Варшавського політехнічного інституту. Школа образотворчих мистецтв у Варшаві. Характерні риси художників польського плакату: індивідуалізм, нарратив, аббревіатура, асоціація, метафора, алюзія і підтекст.

Японська школа плакату 1960-1980-х рр. Візуальна система японського плакату. Танадори Йоко і Сигео Фукуда. Класик японського дизайну Юсаку Камекура.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему особливостей італійського, польського і японського графічного дизайну.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі італійського, польського і японського графічного дизайну.

Основні поняття теми: італійський дизайн, «польська школа плакату», «японська школа плакату».

Тема 13. Реклама і графічний дизайн в епоху сучасних інформаційних

технологій (4 год.).

Лекція (2 год.). Інтернет і рекламні технології. Особливості сприйняття інформації. Візуальні прийоми web-дизайну. Нові вимоги до графічної стилістики реклами web-дизайну. Зародження контекстної реклами в Рунеті в 1998 р. Перші контекстні банери на Яндексі. Вірусна реклама. Інтернет, інтерактивні засоби зв'язку, молодь і нова естетика епохи сучасних технологій. Типографіка і інтернет. Перспективи розвитку і проблеми інформаційного впливу. Порівняльний аналіз традиційних і новітніх засобів реклами. Особливості графічного дизайну у добу сучасних інформаційних технологій.

Семінарське заняття (2 год.).

Теоретична частина. Підготовка тез виступу на тему особливостей графічного дизайну у добу сучасних інформаційних технологій.

Практична частина. Розробка ескізу плакату, афіші чи обкладинки у стилі webдизайну.

Основні поняття теми: web-дизайн, інтернет і рекламні технології, контекстна реклама, візуальний дизайн, цифровий дизайн.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	3 семестр		4 семестр	
		ЗМ I		ЗМ II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1	7	7	7	7
Робота на семінарському занятті	10	7	70	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		139		144	
Максимальна кількість балів:		283			
Розрахунок коефіцієнта:		$283 : 100 = 2,83$			
Залік, залік		100			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали
ЗМ I. Графічний дизайн доби модернізму кінця XIX - першої половини XX ст.			
Тема 1. Вступ. Дизайн в добу промислової революції. Уільям Морріс і «Рух мистецтв і ремесел». Прерафаелітизм і декоративні мистецтва.	4	Семінарське заняття	5

Тема 2. Дизайн і тиражна графіка Вікторіанської доби. Символізм та принципи його принципи образотворення.	4	Семінарське заняття	5
Тема 3. Дизайн в добу науковотехнічного прогресу кінця XIX ст. Відкриття і винаходи ар-нуво і стилю «модерн».	4	Семінарське заняття	5
Тема 4. Графічний дизайн в добу ар-деко.	8	Семінарське заняття	5
Тема 5. Художній авангард в Європі	4	Семінарське аняття	5
початку XX ст. Група «Де Стель», «неопластицизм», «елементаризм», «супрематизм».			
Тема 6. Функціоналізм в Європі. Німецький Веркбунд. Архітектурнохудожня школа БАУХАУЗ (1919-1933 рр.).	4	Семінарське заняття	5
Разом за ЗМ 1:	28		30
ЗМ 2. Школи дизайну у XX–XXI ст.			
Тема 8. Американська рекламна графіка 1930-1950 рр.	4	Семінарське заняття	5
Тема 9. Поп-арт і нова естетика в графічному дизайні 1960-1970-х.	4	Семінарське заняття	5
Тема 10. Швейцарська школа графіки 1970х.	4	Семінарське заняття	5
Тема 11. Національні моделі дизайну після другої світової війни.	4	Семінарське заняття	5
Тема 12. Дизайн постіндустріального суспільства. Сучасні тенденції світового та вітчизняного дизайну.	4	Семінарське заняття	5
Тема 13. Розвиток національних шкіл дизайну в середині і другій половині XX ст.	4	Семінарське заняття	5
Тема 14. Реклама і графічний дизайн в епоху сучасних інформаційних технологій.	4	Семінарське заняття	5

Разом за ЗМ 2:	28		35
Всього	56		65

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Кількість балів за під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності
- ✓ презентація результатів роботи на семінарських заняттях.

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється у процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістовного модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Дизайн періодичного видання» оцінюються замодульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студента. Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
<p>студент виконав в зазначений термін і на високому рівні весь обсяг роботи, відповідно до програми курсу;</p> <p>володіє практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу; продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання завдання.</p>	21 – 25
<p>студент виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; володіє практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати основні навчальні задачі, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдання.</p>	17 – 20
<p>студент виконав весь обсяг роботи відповідно до програми, але з певними недоліками; виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно опрацьовувати навчальні матеріали;</p>	13 – 16
<p>завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації до навчання; завдання курсу було виконано з помилками, неохайно, подане на перевірку не своєчасно, не містило усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне.</p>	9 – 12
<p>завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організовувати навчання; завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містило усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне.</p>	5 – 8

завдання не виконані; студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, грамотно і самостійно планувати й організувати навчання; ставлення студента до виконання завдань вирізняється безвідповідальністю.	1 – 4
---	-------

6.4. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форми проведення семестрового контролю залік, включає перегляд всіх робіт виконаних студентами за семестр.

6.5. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	------	---

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

Разом: *120 год: 3 семестр* - лекції - *14 год.*, семінарські заняття - *14 год.*, самостійна робота – *28 год.*, МКР - *8 год*; залік,
4 семестр - лекції - *14 год.*, семінарські заняття - *14 год.*, самостійна робота – *28 год.*, МКР - *8 год*; залік.

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І					
Назва модуля	ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ДОБИ МОДЕРНІЗМУ КІНЦЯ ХІХ - ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.					
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	<p>Тема 1. Вступ. Дизайн в добу промислової революції. Уільям Морріс «Рух мистецтв і ремесел».</p> <p>Відвідування –1 бал</p>	<p>Тема 2. Дизайн і тиражна графіка Вікторіанської доби. Символізм та принципи його образотворення</p> <p>.Відвідування – 1 бал</p>	<p>Тема 3. Дизайн в добу науковотехнічного прогресу кінця ХІХ ст. Відкриття і винаходи арнуво і стилю «модерн».</p> <p>Відвідування – 1 бал</p>	<p>Тема 4. Графічний дизайн в добу ардеко.</p> <p>Відвідування – 2 бал</p>	<p>Тема 5. Художній авангард в Європі початку ХХ ст. Група «Де Стель», «неопластицизм», «елементаризм», «супрематизм».</p> <p>Відвідування –1 бал</p>	<p>Тема 6. Функціоналізм в Європі. Німецький Веркбунд. Архітектурнохудожня школа БАУХАУЗ (1919-1933).</p> <p>Відвідування –1 бал</p>

Теми семінарських занять	Тема 1. Вступ. Дизайн в добу промислової революції. Уільям Моррріс і «Рух мистецтв і ремесел». <i>(10 балів +1 бал за відвідування)</i>	Тема 2. Дизайн і тиражна графіка Вікторіанської доби. Символізм та принципи його образотворення <i>(10 балів +1 бал за відвідування)</i>	Тема 3. Дизайн в добу науковотехнічного прогресу кінця XIX ст. Відкриття і винаходи арнуво і стилю «модерн». <i>(10 балів +1 бал за відвідування)</i>	Тема 4. Графічний дизайн в добу ар-деко. <i>(20 балів +2 бал за відвідування)</i>	Тема 5. Художній авангард в Європі початку XX ст. Група «Де Стил», «неопластицизм», «елементаризм», «супрематизм». <i>(10 балів +1 бал за відвідування)</i>	Тема 6. Функціоналізм в Європі. Німецький Веркбунд. Архітектурнохудожня школа БАУХАУЗ (1919-1933). <i>(10 балів +1 бал за відвідування)</i>
---------------------------------	---	--	---	---	---	---

Самостійна робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
Види контролю	МКР - 25 балів					
Бали за модуль	139 балів					

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2						
Назва модуля	ШКОЛИ ДИЗАЙНУ У ХХ–ХХІ СТ.						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Тема 8. Американська рекламна графіка 1930-1950 рр. Відвідування –1 бал	Тема 9. Поп-арт і нова естетика в графічному дизайні 1960-1970-х. Відвідування –1 бал	Тема 10. Швейцарська школа графіки 1970-х. Відвідування –1 бал	Тема 11. Національні моделі дизайну після другої світової війни. Відвідування –1 бал	Тема 12. Дизайн постіндустріального суспільства. Сучасні тенденції світового та вітчизняного дизайну. Відвідування –1 бал	Тема 13. Розвиток національних шкіл дизайну в середині і другій половині ХХ ст. Відвідування –1 бал	Тема 14. Реклама і графічний дизайн в епоху сучасних інформаційних технологій. Відвідування –1 бал
Теми семінарських занять	Тема 8. Американська рекламна графіка 1930-1950 рр. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 9. Поп-арт і нова естетика в графічному дизайні 1960-1970-х. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 10. Швейцарська школа графіки 1970-х. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 11. Національні моделі дизайну після другої світової війни. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 12. Дизайн постіндустріального суспільства. Сучасні тенденції світового та вітчизняного дизайну. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 13. Розвиток національних шкіл дизайну в середині і другій половині ХХ ст. (10 балів +1 бал за відвідування)	Тема 14. Реклама і графічний дизайн в епоху сучасних інформаційних технологій. (10 балів +1 бал за відвідування)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Всього	17 балів	17 балів	17 балів	17 балів	17 балів	17 балів	17 балів
Види контролю	МКР - 25 балів						

Бали за модуль	144 балів
Всього за ЗМ 1 і ЗМ 2	139+144 =283 балів
Підсумковий семестровий контроль	Залік 100 балів (коефіцієнт успішності: $283 \div 100 = 2,83$)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Даниленко В. Я. Дизайн. Підручник. Харків: Видавництво ХДАДМ, 2003. 320 с.
2. Іттен Й. Наука дизайну та форми. Київ: ArtHuss, 2021. 198 с.
3. Коновалова О. В. Історія та теорія дизайну. Навчальний посібник. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 112 с. (Наявний в бібліотеці Університету).

Додаткові 4. Відхард Е. Design.

The whole history. Київ: Thames and Hudson, 2022.

576 с.

5. Філл П., Філл Ш., Енглунд М. Modern Scandinavian Design. Київ: Laurence King Publishing, 2017. 592 с.

